## Velká bílá hora

Šerif vystupoval z vlaku a někdo mu podrazil nohu Ladný skok, kterým chtěl přistát na škváře zastávky se změnil ve směšný pád s usárnou na zádech a žracákem po boku. Na přeplněné plošině těžko hledal viníka, možná, že to ani nebylo schválně. Byl tam sice jeden z Jižanské vlajky, ale ten se zarputile díval jinam.
Šerif se v letu zachytil za krosnu výrostka, který se kradl pod okny vlaku, aby ho nikdo neviděl. Šerif ho srazil k zemi a tak se seznámil s Lotoskou. Seznamování pokračovalo následovně: když vlak odjel, zůstala na zastávce jen sestava T.O. Severní západ se Špuldou v závěsu. Šerif řešil otázku, kdo se opovážil potupit osadu podražením jejího šerifa. Špulda ho poslouchal s otevřenou pusou a zbytek osady si myslel své.
Zůstal tam ještě Lotoska. Bezradně přecházel v plandavé větrovce kolem krosny u kolejí a pokukoval po trampech. Najednou se rozhodl, přistoupil blíž a promluvil. Jeho hlas zazněl jako skřípavý píst a slova se spojila v nesrozumitelné sípání.
"Co to říká?" nerozuměl šerif. Bíba taky nevěděl, ale Klacek měl lepší uši.
"Ptá se, jestli s náma nevystupovali nějaký horolezci."
"Nikoho jsme neviděli."
Lotoska se zatvářil bezradně. Řekl: "aha-síp, jo tak, síp" a úpěnlivě se na ně podíval.
Vzali ho sebou na vandr, ke Špuldově velké radosti. Lotoska se nebránil, když se k němu připojilo ušmudlané zanedbané stvoření a bavilo ho celou cestu špuldovskými hovory.

Ráno je chladné a průzračné, jaké bývá na přelomu měsíce září. Šerif se probudil, vyhrabal z péřáku rozcuchanou hlavu a nadechl vlahý vzduch, vonící lesem a podzimem. Vedle něho spí Bíba v béžovooranžovém spacáku, v němž je vždycky dost místa pro některou z Bíbových dívek. V trávě se povalují sparty, které v noci spadly Bíbovi na zem a bez baterky je nenašel. Vymýtil jsem z osady démona alkoholu, uvažuje šerif, co kdybych se obul do démona nikotinu? Bíbovi by to jistě prospělo.
Šerif rozšněroval ledviňák a posadil se. Spali na rozlehlém předskalí, nahoře hučí vítr v borovicích a mezi kmeny je vidět daleko do krajiny.
"Na podzim je báječná viditelnost" pochvaluje si šerif. "Kdyby nebyl zamlžený obzor, viděl bych až do Středohoří."
Béžovooranžový spacák se pohnul a otvorem vyhlédla zrzavá kštice. Šerif neznatelně, ale hbitě popotáhl celtu a její cíp se položil na Bíbovu krabičku. Zaskřípal zip a objevil se Bíba. Strašlivě se rozzíval a potom se podíval po campu truchlivým pohledem, který jako by říkal "tak už jsem zase na vandru" nebo hledal cigarety. Bíba si sedl, dotkl se dlaní levé náprsní kapsy, potom i pravé, zatvářil se zklamaně a rozhlížel se v trávě. Šerif střehl Bíbův probouzecí rituál se stoupajícím zájmem tak dlouho, dokud to Bíba nevzdal a nezačal se raději drbat na hlavě. Jedna nula pro šerifa.
"Pěkný ráno" prohodil šerif.
Bíba se otočil dozadu, kde pod vysokou skalní stěnou spí Klacek, zahrabošený v haldě

šustivého igelitu a zeptal se:
"Kde je Špulda? Kde je to vyžle z nádraží?"
Špulda s Lotoskou zmizeli.
"Že by Špulda přesedlal na jinou kuchyň?" pokračoval Bíba. "No sláva. Aspoň nebude plenit jenom naše žracáky a budeme mít co jíst."
Šerif se chystal pokárat ho za nekamarádskou řeč, když se mu slova zauzlovala a jen zalapal po dechu.
Na předskalí právě vylézali jižani, Macek se dvěma pořízky. Mackova bledá, dlouhá tvář rudla námahou a obě jeho šerifské hvězdy se leskly jak rybí šupiny. Šerif nenápadně spustil spacák s ramen, aby jeho šerifská hvězda zazářila Mackovi vstříc. Je sice jen jedna, ale o to zdobnější.
"My tudy jen procházíme" řekl Macek "proti tomu jistě nic nemáte."
Ale neprocházel, postavil se nad šerifa a řekl:
"Hledám ségru. Kde je?"
"Cože?"
"Viděli ji s váma večer u vlaku. Musím s ní nutně mluvit. Je to životně důležitý."
"Tady žádná tvoje příbuzná není" řekl šerif hlubokým hlasem "ostatně nerad bych tu trpěl přítomnost domovenky Jižanské vlajky."
Samotného šerifa překvapilo, jak se mu podařilo tnout jižana do živého. Kolem Mackových očí se rozeběhly tenounké vrásky.
"Ségra není u nás v osadě" zavrčel Macek "nejezdí na vandr."
"Tak si z nás nedělejte srandu" shrnul rozhovor Bíba, "já tu holku ve spacáku nemám."
"Tohle není sranda" ozval se znenadání jeden z Mackova doprovodu. "Nehrajte si s náma."
Macek se po něm ohlédl, potom prohodil "když není, tak není" a sbírali se k odchodu. Odešli a šerif řekl:
"Měli jsme vstávat dřív. Takhle ve spacáku mi bylo trapně. A kdyby měl Macek bojovnou náladu, tak se neubráníme."
Bíba vylezl z béžovooranžového tepla, šlapal po povlaku a hledal co by si obul. Takový záchvat života šerifa utvrdil v tom, že má ve žracáku ještě jedny cigarety. Ale neměl. Bíba jen pookřál z Mackovy návštěvy a nahlas řekl:
"Konečně se zas něco děje. Macek nám nedá pokoj a jak se znám, my jemu taky ne. Škoda, že to Klacek prospal."
Igelit za ohništěm zašustil a na světlo se vydral Klacek.
"Já jsem nespal. Ale neměl jsem ten správnej drsnej výraz, tak jsem se jižanskejm neukazoval."
"To děláte vy, to cvakání?"
"Ne, my ničím necvakali."
"Tak poslouchejte!"
Shora, ze spleti borových větví posílala pískovcová skála tenoučké cinkavé signály. Cink, cink! Cink, cink!
"Co je to?" podivil se šerif.
"Před chvílí viselo na stěně modrý lano" pokračoval Klacek. "ale než jsem se pořádně rozkoukal, vyjelo nahoru jako blesk. Co myslíte, že by to udělalo, kdybych za něj pořádně zatáh?"
"Počkej" zarazil ho šerif "poslouchej!"
Cink cink, zpívala stěna, cink cink. Cvak!
"My jsme asi něco zaspali" zalitoval Klacek. Zato Bíba zajásal. Šerif se tak úporně obracel ke skále, aby něco uviděl, že posunul cípem celty a odkryl Bíbovy cigarety.

"Tohle ráno je plný překvapení" radoval se Bíba a šerif protáhl obličej zklamáním.
Když oheň rozbublával vodu v ešusu a snídaně byla na spadnutí, přicházeli závějemi suchého kapradí Špulda s Lotoskou.
Špulda kráčí napřed a nemůže se dočkat, až ho šerif uvidí. Jen se podívejte na věčně odstrkovaného Špuldu! Vypíná se a vytahuje na špičkách, aby si všichni všimli, jak je vystrojen. Hrudníček obepíná blankytně modrý úvazek, u kolen se vlní smyčky a cinkající karabiny. Přes rameno nese stočené lano a oči mu pod brejličkami blýští jako démanty.
Lotoska jde pomalu za Špuldou a ve tváři má obrovskou únavu.
"Kde jste byli?" ptá se šerif.
Špulda zarazil vítězný pochod, rozhlédl se, aby vychutnal co to udělá, a řekl:
"Nahoře?"
"Tak já se zeptám" řekl šerif "ale opravdu nevím? tohle přece nemůže bejt holka. To je trapas."
Přistoupil k Lotoskovi a začal se červenat, jak ze sebe nutil ožehavou otázku.
Lotoska se po něm podezřívavě podívá a neodpovídá. Sbírá si své věci a klidí se dál od ohniště. Špulda nad ožehavou otázkou vyprskl smíchy.
Šerif hbitě hmátl po Špuldovi, odvlekl si ho stranou k Bíbovi a Klackovi, a přidržel si ho u borovice, aby mu neutek. Šerif zuřil.
"Proč's nám neřek, že Lotoska je holka?"
"Copak jste to nevěděli?" žasl Špulda.
"Podle ČEHO jsme to měli poznat?" vrčel Bíba. "Co je na ní holčičího? Pohybuje se jak buldozér, hrbí se a kymácí, vlasy má vokousaný a ani na chvíli nesundá tu plandavou bundu!"
"Já jsem to poznal podle hlasu."
"Podle hlasu! To že meluzína je rodu ženskýho?"
"Pusťte mě, ta borovice mě škrábe do zad!"
Bíba se přívětivě usmál, protože viděl, že je Lotoska pozoruje. Šerif Špuldu pustil a tvářil se, jak když jen tak žertuje.
"Já jí řeknu, že jí hledá Macek" rozhodl šerif.
Klacek se zatím chytil Špuldy.
"Špuldo, ty jsi opravdu vylez na vrchol tý skály?"
"No jo" odpověděl Špulda a začal zase vypínat hrudníček "šlo to dobře."
"Hm. A jak ses dostal dolů?"
"Slanili jsme."
Klacek zvedl oči nahoru, chvilku přemýšlel a pak prohodil: "To je vejška, to je vejška?"

Lotoska rozvázala šňůrky u krosny a vybalila lano.
"Co je tohle?" zeptal se šerif.
"To je sedací úvaz" řekla Lotoska.
"Na co jsou ty poutka?"
"Na to se pověsí smyce a karáble."
Šerif dál nic neříkal. Viděl, že Lotoska odsípává odpovědi s velkou námahou.
"Chceš to zkusit?" zeptala se Lotoska.
Šerifa polilo horko. Stáli v jednom údolíčku pod rozložitou věží, bohatou na voštinová pole a spletité sítě spár. Nesahala k oblakům, ale pohled na ní stačil, aby šerif dostal závrať.
"A co Macek?" řekl Bíba.

Lotoska rozkládala karabiny po jehličí.
"Už jsem vám jednou řekla, že žádného bratra nemám."
Bíba se podíval na šerifa a pokrčil rameny.
"Tak jdem Špuldo" řekla Lotoska.
Šerif s Bíbou seděli na pařezu a hleděli nahoru, se zvrácenými hlavami jako supové.
"Nepřipadáš si jako zbabělec?" zeptal se šerif. Bíba řekl, že už kdysi lezl a že ho to nebaví.
"Jenomže já, šerif, si připadám jako zbabělec. Ale já se bojím, to je to."
"Z toho si nic nedělej" chlácholil ho Bíba a vytáhl z kapsy cigarety.
Ti tři už byli nad vršky stromů. Lotoska se na stěně pohybovala jistě a obratně, chvílemi se odtahovala a dívala do stěny. Dostala se ke kruhu, cvakla karabina a Lotoska se ohlédla dolů.
"Dober!" zaječel Špulda, šťastný, že se šerif s Bíbou dívají. Možná, že si říkají: kdepak, tohle není ten hlupáček Špulda?
Lotoska nevolala, jen na Špuldu kývla. Špulda se ze svého štandu pustil za ní. Jeho způsob lezení byl dočista osobitý - Špulda se plazil po stěně jak pavouk, vstřebával se do pískovce všemi póry, ani klíště by se neumělo tak přisát. Lezl stylem: dělej si skálo co chceš, mě stejně neshodíš.
O to horší to bylo s Klackem. Šerif s Bíbou tajili dech, kdykoli rozechvělý Klacek šátral po chytech. Vždycky se při tom podívali, co tomu říká Lotoska. Lotoska se tvářila klidně a nevzrušeně. Klacek lezl zoufale. Na každý chyt se vrhal s gesty trosečníka, s těžištěm daleko od stěny, neustále byl na pokraji pádu.
"Já se na to nějak nemůžu dívat" řekl Bíba. Vzal si jednu cigaretu, zapálil a krabičku položil vedle sebe na pařez. Šerif se jen zavrtěl a už tam nebyla.
"Co by asi udělala Lotoska, kdyby Klacek spad?" strachoval se šerif.
"Mě by spíš zajímalo, řekl Bíba "co by udělal Špulda kdyby spadla Lotoska."
"Kolik jí může bejt?" rozjímal šerif. "Patnáct? Nebo šestnáct?"
Bíba se začal rozhlížet kolem sebe a dlaní poplácal obě náprsní kapsy. Šerif se zatetelil radostí.
"Až nás nachytá Macek, tak se bude lynčovat" řekl dopáleně Bíba. Cigarety zmizely. "Kromě toho je ta holka taková divná. Viděls šerife, jak se jí lesknou oči? Třeba se dopuje nějakejma drogama a není odpovědná za svý jednání."
"To snad ne" vyjekl šerif "to bysme byli v průšvihu."
"To jsme stejně" zabručel Bíba "aspoň že mi zůstaly sirky."
Na stěně už bylo ticho, trojice zmizela za vrcholem. Šerif se pohodlně natáh do jehličí, pod hlavou usárnu.
"Tohle se mi na vandru nejvíc líbí, jak těma stromama vidím mraky a ležím a ležím, a kolem hučí vítr a na mě nemůže, protože jsem v závětří."
"Ty jsi poeta šerife" usmál se Bíba "mě by k tomu ještě chyběly ty sparty co máš v rukávě."
Z lesa, od zadní strany věže se ozval křik a nesl se s ozvěnou po skalách. Šerif se prudce zvedl, až mu srdce vyskočilo do krku a rozbušilo se. Bíba vyletěl na nohy.
Vzápětí lesem přicházela skupinka lidí. Lotoska šla první, nedívala se nalevo napravo a nesla v náručí lano. Špulda šel s ní a snažil se ji chytit za ruku, v čemž mu zuřivě bránil Macek. Kolem nich dusal hlouček jižanů a až někde vzadu se plížil Klacek. Obličej měl sedřený do krve a na obou dlaních obvazy.
"Ten je jak vošmirglovanej" pošeptal Bíba šerifovi.
Macek se přihnal jako zlé povětří a začal burácet:
"Jste blbci nebo omezenci, vyberte si. Zneužívat k naší válce bláznivý nemocný dítě je podlost. To si vodnesete."

Šerif se pokusil bránit, ale Macek znovu rozezvučel ozvěnu.
"Nedělej ze sebe troubu. Každej pozná, že ta holka má angínu jako trám. Utekla doma z postele, jen se podívej jak vypadá. Vždyť má nejmíň devětatřicet. A vy jí pošlete lézt!"
"My jsme nevěděli?"
"Maruško bal se, jedeme domů" poručil Macek.
Lotoska beze slova stočila lano do krosny. Jeden z jižanů si ji hodil na záda.
"Jde se!" nařídil Macek. "A vy seveřani - za tejden vás čekáme u vlaku. Vyřídíme si to."
Šerif bezmocně rozhodil ruce. Špulda běžel podle cesty a vřískal na Lotosku:
"Slíbila jsi, že mě vezmeš na velkou bílou horu! Lotosko! Slíbilas mi to! Já se bez tebe na velkou horu nedostanu!"
Bíba ho dohonil a odvlekl zpátky, zatímco se Špulda urputně bránil. Lotoska se po nich ohlédla a smutně se usmála.
"Tohle nám Macek neodpustí" řekl malomyslně šerif. "Pojď sem Špuldo, já se něco zeptám."
Špulda se tvářil zarputile.
"Špuldo, ty jsi věděl, že je Lotoska nemocná?"
Špulda přikývl.
"A proč jsi nic neřekl? Vždyť jsi to zvoral!"
Špulda se zamračil.
"Já jsem přece zachránil Lotosce život!"
"Cože?"
"Hlídal jsem hodiny, kdy si měla vzít penicilín!"
Šerif chvíli zíral a pak řekl:
"Tak vyrazíme, ne? Ať do večera něco ujdem."
Bíba se chopil usárny a obrátil se na Klacka.
"Ty jsi spad, Klacku?"
"Ne" začervenal se Klacek "jen jsem zakop vo kořeny."
"Kam půjdem šerife?" zeptal se Bíba.
"Kam? Přece na sever" řekl šerif. Vzal na záda usárnu, na rameno žracák, do čela klobouk.
"Poslouchej Bíbo" řekl přívětivě "co kdyby ses odnaučil kouřit?"

_____

**Jaroslava Šálková - Kavče**
*1. místo povídky pokročilých*
*Trapsavec 1982*

**Jar**

rozverná jar
v hrách prebrodila
kaluže,
skrásnel kraj,
reťaze spretŕhala
odvážne

_____

**Adalbert Mezei - D´Ady**
*Trapsavec 2006*